

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 43 (2907) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 február 24

Japánt ünnepelte az országgyűlés két háza

Kormányzói kézirat a parlament harmadik ülészakájának berekesztéséről és a negyedik ülészakának megnyitásáról

Budapestről jelentik: (MTI) A felsőház keddi ülésén gróf Széchenyi Bertalan elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg gróf Tisza Lajos felsőházi tag elhunytáról. Azután bejelentette, hogy Fodor Jenő felsőházi tagot meghívták az országgyűlés képviselőházába és ezért lemondott felsőházi tagságáról. A felsőház az elnök bejelentését tudomásul vette. Napirend előtt vitéz Biró István szólalt fel Szingapurnak a japán csapatok által történt bevétele alkalmából. Felsorolta a japán hadisikeret, beszélt a japán történelemről, az új japán katona szelleméről. Indítványozta, hogy a felsőház töltsön ki a felsőházon keresztül az indítványt a felsőház egyhangulag elfogadta, majd az elnök a felsőház tagjainak ünneplése közben bejelentette, hogy a felsőház a budapesti japán követet keresztül üdvözölni fogja a japán felsőházat. A Ház azután általánosságban és részleteiben elfogadta a nemzet nagyjairól, ugyancsak szentekről és egyháznagyokról, valamint egyházak elnevezésére utaló megjelöléseknek az ipari és kereskedelmi elnevezésekben való használatáról szóló törvényjavaslatot, majd rátért az orvosi rendtartásról szóló 1936. évi I. t. c. egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. A törvényjavaslatot vitéz Moskó Zoltán szólott hozzá.

Március 10-én nyílik meg a negyedik ülészak

Budapestről jelentik (MTI): A képviselőház keddi ülését *Tasnády-Nagy* András elnök kérte a Ház hozzájárulását ahhoz, hogy a japán országgyűlést a japán hadsereg diadális győzeletereinek alkalmából a képviselőház üdvözölje, mint baráti és rokon nemzet törvényhozását. Az elnök bejelentését a képviselőház tagjai helyükről felállva, meleg ünnepléssel fogadták. Azután bejelentette, hogy a felsőház elfogadta a miniszterelnök kértrendbeli indítványát és ezzel a képviselőháznak a határozata országos határozattá vált. Mint ismeretes, a miniszterelnök e két indítványa új képviselőknél meghívás útján történő képviselőházi tagságáról szól. Az elnök bejelentése után a megüdvözölt képviselők, *Putnoky* Móríc háznagy vezetésével bevonultak az ülésterembe. A képviselőház tagjai melegen üdvözölték az újonnan behívott képviselőket. Az elnök bejelentette, hogy a felsőház elfogadta az orvosi rendtartásról szóló

1936. évi I. t. c. egyes szakaszainak módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot, valamint a nemzet nagyjairól, ugyancsak szentekről, az egyház nagyjairól és egyházak elnevezésére utaló megjelöléseknél az ipari és kereskedelmi tevékenység körében való használatáról szóló törvényjavaslatot. Ezután *Bárdossy* László miniszterel-

nök általános figyelem közepette bejelentette, hogy a legfelsőbb kormányzói kézirat érkezett. *Mocsári* Ödön jegyző olvasta fel a kéziratot, amely így szól: *Magyarország Országgyűlésének kormányzói üdvözléte! A Magyar Országgyűlésnek a miniszterelnök előterjesztésére az általam 1939. évi június 10-re összehívott és ugyanezen*

hónap 14-én megnyitott harmadik ülészakát berekeszttem és negyedik ülészakát március 10-ik napjára összehívottam nyilvánítom. Kelt Budapest 1942. február 23-ik napján. *Horthy, s. k. Bárdossy s. k.*

A Ház tagjai a magas kormányzói kézirat felolvasását állva hallgatták végig, utána pedig eljenzésben és tapsban törték ki. A magas kormányzói kéziratot a Ház tudomásul vette és kihirdetés végett a felsőházhoz teszi át. A magas kormányzói kéziratban foglaltaknak megfelelően a legközelebbi üléseket március 10-én, kedden délelőtt 12 órakor fogják a két Házban megtartani. A keddi ülés fél egy órakor ért véget.

Ujabb nyolc hajót sülyesztettek el a német tengeralattjárók az amerikai partokon

Rommel csapatai élénk tevékenységet fejtenek ki Északafrikában. Erős japán csapatok szálltak partra Burmában

Kalifornia partjait lőtték a japán hadihajók

Amsterdamból jelentik (MTI): A Német Távíráti Iroda jelenti: A londoni rádió jelentése szerint a kaliforniai partvidék egyik pontját japán hadihajók ágyutüz alá vették. Legkevesebb 25 gránátot lőttek ki a célpontra.

Lisszaboni NST jelentés szerint — mint a Mai Nap értesül, — az amerikai rádió bejelentette, hogy Bali szigetének legnagyobb részét a japán csapatok már elfoglalták. Az újabban partraszállott japán expedíciós csapatok fontos hadászati pontokat foglaltak el.

Az NST londoni jelentése szerint angol politikai körök megítélése szerint a japán csapatok burmai előnyomulásuk során elfoglalták a Sittang folyó mellett épült Begu városát. Meg nem erősített értesülések szerint erős japán csapatok szálltak partra a burmai par-

ton Rangoon városától 50 kilométernyire. Angol jelentés szerint Sidneybe holland-indiai küldöttség érkezett a közös védekezés megbeszélése érdekében.

Stockholmból jelentik (MTI): A Stefani iroda jelenti: A Svenska Dagbladet londoni tudósítójának jelentése szerint, egy Csungkingban lakó előkelő angol személyiség kijelentette, hogy Rangoon elvesztése igen valószínű. A kormány már áttette székhelyét északra és a Daily Mail rangooni tudósítója szerint Hutton tábornok kiadta az utasítást minden olyan berendezés elpusztítására, amely hasznos lehetne az ellenség számára. Rangoon utcáin több teherkocsi áll lángokban. Valószínűleg felgyújtják az üzemenyagtartalékot is, mihelyt a japánok közelednek a város felé.

állította volna, hogy 8 napon belül eléri Suez, csak azt a célt követik, hogy ilyen kitalálásokkal eltereljék a figyelmet saját vereségükről. Illetve, hogy más irányba tereljék a világgözelemény figyelmét és később azt állíthassák, hogy Rommelnek nem sikerült a bejelentett időpontot betartania. Az ellenség csak akkor fog tudomást szerezni Rommel és a szövetségesek hadműveleteinek célkitűzéseiről, amikor azt Rommel szükegesnek fogja találni, akkor azonban már meg is valósította célkitűzéseit.

Japán elleni támadásra biztatja a Szovjetet Washington

Az Új Nemzedék írja: Lisszaboni jelentés szerint az egyik amerikai rádió közölte, hogy az amerikai Egyesült Államok arra igyekezik rávenni a Szovjet Uniót, hogy tehermentesítő támadást indítson Japán ellen. A csungkingi kormány félhivatalos lapja is azt követeli a Szovjettől, hogy lépjen hadba Japán ellen és igyekezzék megmenteni a szövetségesek veszélyben forgó távolkeleti állásait.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Katonai szakértők egybehangzó véleménye szerint Jáva szigete már teljesen körül van zárva és egyaránt támadás érheti keletéről, nyugatról és északról, miután a Bali sziget hadászatiilag fontos déli csúcsa és Szumátra szigetének a Sunda szorosától északra fekvő, nemkevesebb fontos pontja japán kézre került. A

Jelentős német és olasz erőket összpontosítanak Észak-Afrikában

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: (Különjelentés) A véderőfőparancsnoksága jelenti:

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon és az amerikai partok előtt ellenséges hajókaravánokból újabb 8 hajót, köztük 5 tartályhajót sülyesztettek el összesen 63.000 tonna ürtartalommal.

Kairóból Istanbulba érkezett jelentések szerint Rommel csapatai az utolsó 48 órában élénk tevékenységet fejtenek ki. Különösen Matula és Gmimi között jelentékeny olasz és német erőket összpontosítottak. Számolnak azazal, hogy rövidesen megindul a libiai hadjárat új fejezete.

Berlinből jelentik (MTI): A Német Távíráti Iroda jelenti: Rommel vezérezredes eddig sohasem nyilatkozott tervezett hadműveleteiről és azok céljairól, sem pedig időpontokról. Illetékes helyen kijelentik ezzel kapcsolatban, hogy az ellenséges propaganda olyan állításai, mint például az, hogy Rommel azt

Timor szigetén folyó eredményes hadműveletek során sikerült elvagni az ellenség összeköttetését az indiai óceán és a Csendes óceán között, úgy hogy Japánnak az Indiai óceán felé történő előnyomulásában már semmi sem áll útjában.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az egyik északamerikai hírszolgálati iroda jelentése szerint mértékadó amerikai körökben úgy tudják, hogy Rangoonnál megszakadt a távirösszeköttetés. Valamennyi jelentésből kiderül, hogy a helyzet rosszabbra fordult és számolni kell Rangoon elesével. A Daily Express levelezője azt jelenti Burmából, hogy a brit csapatok főparancsnoka csak Rangoon katonailag fontos részeit akarja megvédeni, a város többi részét hajlandó a tűz martalékává tenni.

Buenos Airesből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A La Nación c. lap washingtoni tudósítást közöl, melynek szerzője lehangoltan állapítja meg, hogy a hadihelyzet valamennyi arcvonalon a lehető legkedvezőtlenebbül alakul az Egyesült Államok szempontjából. A japánok Jávát fenyegetik, Port Darsin védelmi műveit pusztítják, Birmániát közvetlen veszély fenyegeti, az ellenséges tengeralttjárók az amerikai partvidékig jutottak el. A tudósítók szerint a japán csapatokkal szemben tulajdonképpen csak a holland csapatok harcolnak Jáváért, de reménytelenül.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Welles helyettes külügyminiszter újságírók előtt kijelentette, hogy az Egyesült Államokban nyugtalanságot keltettek bizonyos intézkedések a hajóhaddal. Főleg a francia hajóhaddal kapcsolatos intézkedéseket kísérik aggodalommal.

Berlinből jelentik (MTI). A Német Távíráti Iroda jelenti: Illetékes helyről közlik, hogy a keleti tengeri német hajóhad a szovjet háború megindulása óta igen határos tengerzárlatot létesített Leningrád és Kronstadt előtt. A két kikötő télen különben sem jégmentes, úgy hogy a tenger ezen a területen természetesen zárlatot is képez. A Szovjet többi keleti-tengeri kikötője német kézben van és ez feleslegessé teszi azoknak a moszkvai jelentéseknek cáfolatát, amelyek a keleti-tengeri szovjet hajóhad állítólagos eredményeiről szólnak.

Bécsbe utazik a horvát államfő

Zágrábi jelentés szerint Kvaternik tábornagy február 23-án Bécsbe utazik, ahol fontos tárgyalásokat folytat. A tárgyalások jellegéről még nem adtak ki közleményt.

Hatalmas robbanás a marseillesi gázgyárban

Marseillesből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Marseillesben hatalmas gázrobbanás történt. Az eddigi jelentések szerint 14 halálos és 30 sebesült áldozat van.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A marseillesi gázgyárban történt robbanás halottainak száma újabb jelentések szerint alighanem jóval nagyobb, mint az első jelentésekben közölték. A 14 halottan kívül, akiket már megtaláltak, a gázgyárban alkalmazott több más munkás is eltűnt. 30 súlyosan sebesülten kívül sokan könnyebben sebesültek meg.

A bolgár hadügyminiszter diszebéde vitéz Szombathelyi vezérezredes tiszteletére

Szófiából jelentik (MTI). A Bolgár Távíráti Iroda jelenti: *Daszkalov* tábornok, hadügyminiszter hétfőn este a tisztikaszinóban estebédet adott vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes és kísérete tiszteletére. Az estebéden megjelent *Filov* miniszterelnök, *Ralfov*, a képviselőház elnöke. *Popov* külügyminiszter, *Gabrovsky* belügyminiszter, *Zecsev* tábornok, a király szárnysegéde.

Jungerth-Arnóthy Mihály magyar királyi követ, *Lukas* tábornok, a bolgár vezérkar főnöke, valamint több más előkelőség. Az estebédén *Daszkalov* tábornok, hadügyminiszter mondott pohárköszöntőt, amelyre vitéz Szombathelyi Ferenc válaszolt. Utána fogadóest volt, amelyen megjelentek a háromhatalmi szerződés aláíró hatalmainak katonai attaséi és a szófiai helyőrség tisztjei.

40 tagú államtanácsot állít Uruguay elnöke a kongresszus helyébe

Montevideoból jelentik (MTI). Az OFI jelenti: *Baldmir* elnök elhatározta, hogy a kongresszus helyébe 40 tagból álló államtanácsot állít fel. Hétfőn újabb megbeszélés folyt a pártvezetőkkel. Úgy tudják, hogy az elnök azzal a tervvel foglalkozik, hogy maga köré gyűjti a legtekintélyesebb politikusokat, kivéve a kommunistákat, az elzár-

getelődés pártiakat és a herrerista pártot. A függetlenségi párt nem képviselheti magát a tanácsban és azt kívánja, hogy a választásokat március 29-re írják ki, mint eredetileg tervezték. A belügyminiszter szerint az országban nyugalom van, a csapatok még mindig készenlétben állnak a szabadságolások megszüntetésére.

Roosevelt rádióbeszéde a „ragyogó orosz ellentámadásról” és az angol-szász végső győzelemről

Amsterdamból jelentik (MTI). A Német Távíráti Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint Washingtonban hétfőn Roosevelt rádióbeszédet mondott, amelyben többek között ezeket mondotta:

Mindaddig, amíg fegyverkezési anyagaink állandó özönlése nem biztosítja számunkra a teljes fölényt, arra kell szorítkoznunk, hogy mindenkor és mindenütt csapásokat mérjünk ellenségeinkre, ott, ahol találkozunk velük, még ha időnként területeket is kell feladnunk. Jelenleg súlyos vámkokat szenvedünk ellenségeinktől. Ebben a háborúban mi fogunk támadni, nem pedig ellenségeink. Mi fogjuk az utolsó csapást megnyerni és végérvényesen békét kötni. Sokan mondják, hogy hadihajóinkat és repülőgépeinket, valamint kereskedelmi hajóinkat az amerikai partok vé-

delmére kell visszavonni. Ezzel azonban nagy erőforrásaink elszigetelődnek egymástól. Ebben az esetben az Egyesült Államok semmiféle segítséget sem tudna juttatni Kínába, Angliába, Oroszországba, a Földközi-tengerre és a Perzsa-öbölbe. Ha az Egyesült Államok sutbadobná azt a politikát, hogy védelmezze az Atlanti-óceán északi részét, amelyen az oroszországi és angolai ellátási vonalak húzódnak, akkor hozzájárulna ahhoz, hogy a németek ellen folyó „ragyogó orosz ellentámadás” kudarcha fulladjon és Anglia elveszteni élelmiszer- és hadiszertanyagok hiányában a sorsát. A nagy távolságok ellenére igen sok amerikai bombavető és más repülőgép amerikai személyzettel már nap-nap után felveszi a harcot az ellenséggel a Csendes-óceán déli részében. Sok ezer amerikai katona tartózkodik

Apolló Filmszínházban

A legnagyobb sikerű néma film hangos változata
AKIM TAMIROFF felejthetetlen alakítása

AZ ELSODORT EMBER

Belvárosi

BELAMI

Maupassant regénye nyomán. Wily Forst rendezésében.

DANIELLE DARIEUX legjobb alakítása

A szerelem ügyvédje

Premier ma a CASINOBAN

ezen a vidéken. A Japán elleni háborút az elhasználati hadászattal kell megnyerni. Az elmúlt két hónapban semmi olyan sem történt, ami az Egyesült Államokat arra kényszerítené, hogy ezt az alapvető hadászati tervét felülvizsgálja. A Pearl Harbour elleni támadás következményei, bár elég súlyosak voltak, eltűntek. Pearl Harbourban a december 7-én megölt tisztek és katonák száma 2340, a sebesülteké 946. A Pearl Harbourban állomásozó hajók közül csak három vált hosszabb ideig harcképtelenné. Sohasem volt ezelőtt olyan kevés időnk, amely alatt ilyen sokat kellett eszelekednünk, — mondotta befejezésül Rooseveltt.

TRAGÉDIA

Buenos Aires. A Német Távíráti Iroda jelenti: Stefan Zweig zsidó író hétfőn a Petropolis szállodában feleségével együtt méreggel öngyilkosságot követett el. Zweig Németországból való eltávazása után megszerezte a brit állampolgárságot. Tragédiát takar ez a rövid halálhír. Nem is annyira a híres zsidó írónak és feleségének, hanem inkább egy egész népnak, egy szellemiségnek, egy delelés előtt leáldozott világműveltségnek végzetesen közeledő tragédiája sűrűsödik össze benne.

Amikor Stefan Zweigek kihurcolkodtak a weimari leszállásból kiemelkedő Németországból, még fölényes mosollyal léptek át a határt. Ebbe a derűlátó mosolyba álték bele bosszúságukat és ezzel a mosollyal hirdették: visszajövünk még egyszer diadalmasan. Az emigráció derűlátása egészen a legutóbbi időkig kitartott. Valóban hihetetlen méretű frontot tudott a zsidóság összekovácsolni és megmozdítani leggyűlöltebb ellensége, a Harmadik Birodalom ellen.

Stefan Zweig öngyilkossága a fordulópont egyik figyelmeztető jele. Végszákadat az örök derűlátásnak. A zsidóság jövője egyre sötétebben rajzolódik fel a kilátások várható fordulatok egére. Akiktől álmaik, terveik, bosszújuk megvalósítását várták, maguk is végső harcot vívnak a pusztító létért.

Lehet, hogy az egyéni zsidó tragédiák sorozata utolsó pillanatban kinyitja a gondolkodó és vezető zsidó körök szemét. Lehet, hogy az irrealis álmok helyett megtalálják az új világban egyedül lehetséges létformát. Lehet, hogy lemondanak a világműveltségről, arról, hogy mindenütt irányítók, vezetők legyenek és elfogadják azt az otthoni, amelyet a nemzetek nekik akarnak adni és amely jogosan megilleti őket. Lehet, hogy megértik a tragédiák nyelvét és új életet kezdenek... (P. I.)

Befejeződtek a magyar-horvát föld-birtokpolitikai tárgyalások

Budapestről jelenti a MTI: A magyar kormány és a szlovák kormány képviselői között földbirtokpolitikai kérdésekről hosszabb időn át folytatott tárgyalások befejeződtek. Az erre vonatkozó jegyzőkönyvben, amely Pozsonyban a folyó év február 12-én került aláírásra, a szlovák kormány leközölte, hogy a magyar állampolgárok szlovákiai birtoka tekintetében milyen magatartást fog tanúsítani. A pénzügyi megállapodás rendező a kizártsággal kapcsolatos kártalanítást.

Luzon szigetén megszűnt a harci tevékenység

Kuibisevbe utazott a tokiói szovjet nagykövet. Uto'só állásaikba vonultak vissza Rangoonnál a brit csapatok

Tokióból jelentik: (NTL.) A Koku-min Simbun álláspontja szerint az egész ausztráliai földrészt japánosítani kellene, már csak azért is, mert az a veszély fenyeget, hogy Ausztráliát Észak-Amerika kebelezze be. Ausztrália a mérsékelt éghajlati övben fekszik és éghajlata is a japán anyaföld éghajlatával azonos.

Stockholmból jelentik: (NTL.) Mint a brit hírszolgálat Sidneyből jelenti, most történt meg először, hogy a „vörös hadsereg napjáról” Ausztrália valamennyi államában a szovjet lobogók kitűzésével megemlékeztek.

Bangkokból jelentik: (NTL.) A japán hajóhad támadásaitól való aggodalom Indiában egyre nő — jelenti a delhi rádió. Már régebben intézkedést tettek Calcutta, Madras, Kolombo és Carachi kiürítésére, most pedig a bombayi tartomány kormányzója felszólította a több, mint kétmillió lakost számláló Bombayt, hogy lehetőség szerint költözzenek falvakba. Gandhi ugyancsak azon a véleményen van, hogy a nagy indiai városok lakosságának a falvakba kell visszavonulnia. (MTL.)

Számolni lehet Rangoon közeli eseményekkel

Amszterdamból jelentik: (NTL.) Az angol hírszolgálat jelenti Washingtonból: Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma közli, hogy Luzon-szigetén megszűnt a harcitévékenység.

Tokióból jelentik: (Stefani.) Japán csapatok Palembangtől délre elfoglalták Lahat fontos vasúti csomópontot. (MTL.)

Bernből jelentik: (NTL.) Az Exchange Telegraph jelentése szerint számolni kell Rangoon elesésével. A szövetségesek most az utolsó kiépített állásaikba húzódtak vissza. Vasárnap este Randontól északra súlyos harc fejlődött ki, amely most is tart. (MTL.)

Amerikai hajók pusztulása

Willemstadból jelentik: (Curacao.) Mint hivatalosan jelentik, a Thalia kőolajszállító hajót hétfőn körülbelül 100 mérföldnyire Arubától megtorpedózták. Három mentőcsónakot meg-

találtak a hajó legénységének tagjaival. (MTL.)

Genfől jelentik: (NTL.) Newyorkban hivatalosan közölték, hogy egy észak-amerikai gőzöst Karaibi-tengeren megtorpedóztak. (MTL.)

Washingtonból jelentik: (OFI.) A haditengerészeti minisztérium közli, hogy az Alexander Hamilton nevű amerikai űrhajót az izlandi partok

előtt elsüllyesztettek. (MTL.)

Lisszabonból jelentik: (OFI.) A portugál haditengerészeti minisztérium hivatalos közleménye szerint a „Joao Belo” gőzös, mely fehér és benschülött csapatokat vitt Mozambikból Timorba, úgyszintén az oltalmazására kirendelt jelzőhajó zavartalanul folytatta útját rendeltetési helye felé és már Holland-India déli vizein halad.

Folytatják az oroszok súlyos veszteséggel járó támadásaikat

Berlinből jelentik: A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel. A véderő főparancsnoksága közli: Keleten az ellenség az arcvonal több szakaszán megismételte csapatainak könyörtelen és nagy veszteségekkel járó hiába való harcbevételét. A légierő a Donec vidékén és a keleti arcvonal északi szakaszán végrehajtott támadásaival 26 szovjet vasúti szerelvényt súlyosan megrongált. Az ellenség vasárnapi vesztesége a keleti arcvonalon 44 repülőgép. Észak-Afrikában felderítő járőr tevékenység folyt. — Olasz vadászok az egyik kelet-éirenai repülőterén elpusztítottak 15 gépet. A Földközi-tenger keleti részén német gépek egy hajókaravánból elsüllyesztettek két szállító gőzöst 16000 tonnával. A karaván harmadik hajó-

ját megrongálták. Észak-Németország partvidéke felett két angol gépet lelőttünk. (MTL.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 632. közleménye: Olasz vadászok megtámadták a kelet-éirenai Acroma repülőterét, ahol mitegy 15 ellenséges gép állomásozott és valamennyit elpusztítottak. A baraképületeket és gépjárműveket felgyújtották. Valamennyi gépünk visszatért. Német gépek légi harcban lelőttek három gépet, egy negyediket megrongáltak. Két ellenséges kereskedelmi hajót a Földközi-tenger keleti részén elsüllyesztettünk. Nagyobb német kötelék bombázta Málta célpontjait. Felgyújtottak hat angol gépet. (MTL.)

A brit utánpótlást támadták az olaszok Északafrikában

Berlinből jelentik: (MTL.) A Német Távirati Iroda értesülése szerint az észak-afrikai hadszíntéren a német bombázógépek a nyugat-egyiptomi vasútvonalról a marmaricai partokig húzó úton a brit utánpótlást támadták és elpusztítottak több nagyobb tehergépkocsit. Hareképtelenné tették egy mozdonyt és jelentősen megzavarták a brit ellenállást. Német zuhanóbombázók folytatták támadá-

saikat a brit jármű oszlopok ellen és egyre nehezebben megoldható problémák elé állítják az angol utánpótlást.

Berlinből jelentik: (NTL.) A Casertona partján működő német messzehordó ütegek vasárnap este ellenséges hajózási célpontokra tüzeltek. Megfigyelték, hogy a lövedékek a célpontok közelében csapódtak le és a hajók irányát változtatva a brit partok felé vették útjukat. (MTL.)

„Koloszális tévedés volt a Szovjet téli offenzívája”

Rómából jelentik: (MTI.) A Tribuna vezércikkében annak a véleményének ad kifejezést, hogy a szovjet téli offenzívája koloszális tévedés volt. Az oroszok ahelyett, hogy a rendelkezésükre álló időt meglévő állásaik megerősítésére fordították volna, késébeesett offenzívára pazarolták erejüket, amely semmi pozitív eredményt nem hozott.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Lelwellyn, a repülőgépgyártás új minisztere — a brit hírszolgálati iroda szerint — felszólította a repülőgépgyártási munkásokat a gyártási munka meggyorsítására.

— A Nagybritannia elleni második csata — úgymond — minden pillanatban az elsónél nagyobb arányokban kitörhet. Orosz szövetségeseink meg kell, hogy kapjanak minden egyes repülőgépet, melyet rendelkezésükre bocsáthatunk. Holland-India, Ausztrália, Új-Zéland, India és Burma az őket fenyegető új veszedelem órájában a ti gyáraitok termékei után kiáltanak.

Stockholmból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, a vörös hadsereg megalapításának 24. évfordulóján az egyik londoni színházban nagy ünnepélyt rendeztek, mintegy 2-3 ezer

Valamennyi hadviselő fél hadihajóit értesítették a két portugál hajó útirányáról. (MTL.)

Tovább folytatják a japán-szovjet tárgyalásokat

Newyorkból jelentik: (OFI.) Smetanin, tokiói szovjet nagykövet úton van Moszkva felé és már szovjet területre érkezett, jelenti az amerikai hírszolgálati irodák Kuibisevből. — Diplomáciai körök szerint ennek az utazásnak nincsen a szokásosnál nagyobb jelentősége és a nagykövet a legközelebbi időben visszatér Tokióba. További Kuibisevből származó jelentések szerint a moszkvai japán nagykövetség teljes személyzetével Kuibisevben van. A japán nagykövetség, amint Kuibisevben illetékesek mondják, tovább folytatja tárgyalásait a halászi kérdésben, de eddig nem jött létre megállapodás. (MTL.)

ember részvételével. A Szovjetunió képviselőtében Kalamo ellentengernagy kijelentette, hogy a Szovjetunió és Nagy-Britannia közös ellenség ellen harcol. Az angol szónok kijelentette, hogy az oroszok szenvedései biztosították az életet a britek számára.

Aki ma békéről beszél, az ellenségnek használ

Mussolini cikke egy olasz folyóiratban

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: A Piccolo közli a Duconak a „Giovanna Europa” című folyóiratban közölt cikkét.

— Aki békéről beszél, amikor a nemzet a maga élethalál harcát vívja, — írja a Duce, — tudatosan, vagy tudatlanul az ellenségnek használ. Majd eljön a béke is, mint a győzelem logikus következménye és ez a béke annál hosszabb és áldásosabb lesz, minél döntőbb az ellenség veresége. Az fog győzni, aki lelkesen akarja a győzelmet és nagyobb tartalékkal rendelkezik.

Keitel vezértábornagy Tuka szlovák miniszterelnöknél

Pozsonyból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Keitel vezértábornagy a szlovák kormány meghívására Pozsonyba érkezett.

Pozsonyból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Keitel vezértábornagy hétfőn látogatást tett Tuka miniszterelnöknél, majd külön kihallgatáson jelent meg az államelnöknél.

Felfegyverzik a francia frontarcos légió egy részét

Vichyből jelentik (Bud. Tud.) A frontarcosok légiójának egyrészt Petain tábornagy pártszervezetszerű csoportokba egyesíti és fegyverrel látja el, hogy a rend fenntartásában résztvegyenek.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Igy látja Magyarországot egy bolgár ujságíró

Mindenütt megbecsülik a magyar gerinccséget

A közeli napokban lesz a nagyváradi Szigligeti Színházban a bolgár-magyar kultúrest. Ezzel kapcsolatosan nem érdekeltek az alábbi cikk, amelyben egy ismert bolgár ujságíró nyilatkozik — magyar kérdésekről. — Tanka Glondowa bolgár ujságíró a Slovo berlini munkatársa realisan és nyíltan látja országunkat. Berlini munkatársunk kérdésére a következő választ adta:

— Mikor és hányszor volt Magyarországon?

— Először 1934-ben voltam rövid ideig Budapesten. 1937-ben részt vettem a debreceni nyári egyetemen. Megfordultam még ezenkívül 1940. és 41-ben is gyönyörű fővárosukban.

— Mi volt az első benyomása Budapesten?

— Budapestre először este érkeztem meg, hajóval. Első utam a citadellára vezetett. Azt az érzést, ami ott elfogott, lehetetlen leírni. Mindenkit megkap ez, valami különös, fájdalmas vágyat éreztem valami után, ami elérhetetlen.

— Lát-e valami különbséget a magyarság és a többi népek között?

— Nagyon nagy a különbség. A magyarság minden téren magányos sziget Európában. Ezt éreztem az irodalmukban, a magyar muzikában, a nyelvben. — teljesen más világ ez, mint a többi népeké. Teljesen más világ, amelyben mindenkiféle az a hatalmas vágyódás kapja meg a külföldit, amely ebből a jellegzetesen magyar világból kiárad. Ennek a vágyódásnak az oka az egyedülvalóság. A második jellemzője ennek az érdekes egyedülálló népnek az a határtalan fanatizmus, amelyet a magyarság kifejt, hogy nemzeti létét fenntartsa. Elnéztem az Országzászló előtt a Levente-íjjak arcát. Ott a félárboera engedett nemzeti lobogó alatt lehetett legtisztábban érezni a fanatikus akaratot, hogy ez a nép a csillagokat is leereszkolja az égből, de az igazságot, a jussát nem hagyja!

Van-e külföldi magyar propaganda?

— Ha megengedi, most más tárgykörre térjünk át. Ön itt Berlinben külföldi tudósító. Jőmagam is az vagyok. S nap mint nap kapom a legkülönbözőbb nemzetektől, illetőleg egyesületeiktől a meghívásokat. Minden nemzet képviselője elhalmoz állandóan propaganda anyaggal. Maga hogyan látja a magyar propaganda anyaggon keresztül a magyarságot?

— A magyar propaganda vagy nagyon ügyes és a legjobb módszerekkel: láthatatlanul dolgozik, — vagy pedig nincs. Jó magam semmi esetre sem tapasztaltam, hogy létezne, bár eredményeit sokszor látom. Pedig ez kár. Magyarországot olyan érdekes és egyedülálló nép lakja, érdekes erőnyekkel és hibákkal. — kár ezeket az érdekességeket nem propagálni, anélkül is inkább, mert hiszen az érdekességek mögött komoly értékek húzódnak meg.

— Magyar propagandát egy szóval eddig még nem tapasztalt?

— Ez tulsz lenne. Csak itt Berlinben nem. Bulgáriában igen. De megvalloim őszintén: nem voltam a legjobban elragadtatva tőle. Bulgáriában

az ujságok sokszor és sokat írnak Magyarországról, érdekes leírásokat közölnek s van Magyar-Bolgár Egyesület, amely az utolsó évtizedekben különösen erős tevékenységet fejtett ki. Különösen azok a diákok, akik Magyarországon jártak főiskolára, vagy egyetemre, voltak készséges eszközei ennek a propagandának. De van egy nagyszerű magyar propaganda intézmény is: a nyári egyetemek! Ez a legjobban bevált propaganda módszer, amit valaha is láttam! Csak az a kár, hogy nagyon kis körre terjedhet ki, — de aki csak egy szemeszteren is részt vett valaha, annak mindig vágyik a szíve vissza.

— Kolleganóm szintén részt vett egy ilyen nyári egyetemen? Mi volt a legfontosabb tanulsága ennek?

— A legfontosabb tanulság? Az, hogy megismertem az igazi magyarságot is. Egy szóval nemcsak a külföldet járó előkelő réteg fiait és leányait, hanem a magyar nemzetfenntartó réteget: a magyar parasztságot. Rokonszenves oldalak tekintetében egyáltalában nem különbözik az arisztokráciától. — lovasias és vendégszerető, de kulturális téren, ne haragudjon őszinte vagyok! — legalább egy fél

évszázaddal hátrább áll, mint állana akkor, ha a vezető réteg értéke szerint foglalkozott volna a gondjaira hízott parasztsággal. A nyári egyetemen láttam azután mást is. Meg kellett csodálnom azt a mintaszerű képzést és tudást, amelyben az orvosi kart részesítik Magyarországon. Láttam egy pár klinikát Debrecenben is, Szegeden is. — véleményem szerint messze felülmúlják a művelt nyugat híres intézményeit is. Nem mindenben ugyan, de nagyon sok tekintetben.

— Még egy utolsó kérdés: Hogyan látja itt Németországban a magyarság megbecsülését?

— Erre a kérdésre a legkönnyebb válaszolni! Ugy a német hivatalos helyek, mint a nép körében a legnagyobb barátságot lehet látni Magyarországgal szemben. Nemcsak a hűség miatt, hanem amiatt is, mert mindenki tudja itt Németországban, hogy a magyar sohasem fog szolgáló módon utánozni és meghunyászkodni. Ezért élvez a magyarság különleges megbecsülést és nagyraértékelést itt Németországban, ahol a gerinces embert és a gerinces népet becsülik...

Huffszky János.

Angliát az események a bolsevizmus felé sodorják

Ujabb változás várható az angol kormányban

Berlinből jelentik (MTL): Illetékes német helyen közlik: Berlini politikai körökben a brit kormány 48 órában belül másodszor bekövetkezett átalakítását a baloldal felé történő újabb eltolódás és az Angliában végbemenő változások lappangó tünetének tekintik. Berlinben hangsúlyozzák, hogy különösen az eddigi hadügyminiszter — termelésügyi miniszter eltávolítása — akik nyíltan kifejezést adtak bolsevistaelles érzelmeknek — egész nyilvánva

lón Cripps követelésére történt. A Daily Mail óvatosan, a sorok között mondja ki, hogy az események Angliát a bolsevizmus felé sodorják.

Stockholmból jelentik (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Aftonbladet londoni tudósítója szerint olyan hírek keringenek, amelyek szerint az angol kormányban újabb változás áll be: indiai helyzet miatt érzett aggályok következtében. Állítólag rövidesen új indiai minisztert neveznek ki.

Vitéz Horthy István kormányzóhelyettes búcsúja a MAV alkalmazottaitól

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hétfőn délelőtt látogatást tett a kormány tagjainál, akiket hivatalukban keresett fel.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A MAV hivatalos lapja közli vitéz nagybányai Horthy Istvánnak búcsúszavait, amelyeket a MAV alkalmazottaihoz intézett. A magyar országgyűlés bizalma — mondja a kormányzóhelyettes — új, eddiginél magasabb, de felelősség tekintetében is terhesebb tisztségre hívott fel és így a MAV élén elfoglalt helyemet el kell hagynom. Amikor a MAV igazgatójának elnöki tisztjéből távozzom, vissza-

tekintve az itt eltöltött csak nem két esztendőre, a híven teljesített kötelesség megnyugtató tudata az, ami eltölt. Elnöki tisztem ideje alatt sokszor állt az intézet addig soha fel nem merült, nagy és súlyos, nem egyszer szinte megoldhatatlannak látszó feladatok előtt. Ezek a feladatok jól megoldottak, vagy pedig, amennyiben évekre terjedő időt kíván a megoldás, úgy ez az addottságoknak megfelelően a lehető legjobb módon folyamathoz van. Nyugodtan állíthatom, hogy a nehéz időkben megtettük és megteesszük kötelességünket a haza iránt. Hogy munkásságom mérlegét ilyen eredményei zárhatom, azt első sorban kormányzatunknak köszönhetem. De szívből kö-

szönöm az én kedves közvetlen munkatársaimnak és a MAV minden derék alkalmazottjának is. Mindig nagyra becsültem a magyar vasutat, Elnökségem alatt azt tapasztaltam, hogy a magyar vasutasságnak ezek a tulajdonságai a nehéz időkben még fokozódnak sokszor az önfeláldozásig. Amikor elnöki tisztemet leteszem, mély alázattal fordulok az ezek urához, kérve, árássa áldását a MAV-ra és összes alkalmazottaira.

Boris bolgár király kihallgatáson fogadta vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezedest

Szöfiából jelentik: (Bolgár Távirati Iroda.) Szombathelyi Ferenc vezérezedes, a magyar honvéd vezérkar főnöke hétfőn délelőtt kisérrelével Szöfiába érkezett. Fogadására megjelent a bolgár tábornoki kar és Jungert-Arnóthy Mihály követel az élén a magyar követség teljes számában. A honvéd vezérkar főnöke később feliratkozott a királyi udvarban, majd látogatást tett a miniszterelnöknél és a külügyminiszternél. Délben a bolgár hadsereg vezérkar főnöke a magyar honvéd vezérkar főnöke tiszteletére villásreggelit adott. (MTL)

Szöfiából jelentik: (Bolgár Távirati Iroda.) Boris király hétfőn kihallgatáson fogadta vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezedest, a m. kir. honvéd vezérkar főnökét. A kihallgatás végén a vezérkari főnök benutatta a királynak a kisérletében lévő magasrangú magyar katonatiszteket. A király a hadiépítmenyek katonai érdemrend nagykeresztjével üntette ki vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezedest. Kitüntetést kaptak a kisérlet tagjai és a szöfiái magyar atesé is. Hétfőn délután a magyar vezérkari főnök és kisérlete megtekintették a bolgár főváros nevezetességeit és az Alexander Newszki templomot, majd a magyar követségre látogattak el. (MTL)

Olasz vélemény a Londonban létrejött „balkáni paktumról“

Rómából jelentik: (MTL) Az olasz lapok részletesen foglalkoznak a Londonban legutóbb létrejött balkáni paktummal. A paktum szerint szoros együttműködés jött létre az érdekelte államok és londoni kormány között. A paktum megszünteti a politikai és vámhatárokat, közös parlamentet és minisztériumokat létesítenek. London szerint olyan nagy és hatalmas szövetség jött létre, amely szembe szállhat bármely ellenséggel. London azonban nem árulta el, hogy ki lehet ez az ellenség. A tengelyről nem lehet szó, mert ezek az államok csak akkor léphetnek fel, ha a tengely megsemmisült. Arra lehet következtetni, hogy a Szovjetről van szó. London azt hiszi, hogy egy hatalmas balkáni szövetség létrejöttkor sikerül megnyugtanni azokat, akiknek alapos a gyanujuk, hogy Eden Moszkvában eladta Európát a Szovjetnek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK“-at.

ANGLIA A VÉGÉT ÉRZI...

Irtó: Csizsár Béla

Olyan pánikhangulatra és riadalomra, amelyben néhány nap óta London és az egész angol szigetország él, még nem volt példa Albionban, amióta Churchill áll a kormányügyek élén. A svájci és svéd lapírtesülések egybehangzóan azt vallják, hogy Angliát rettenetesen lecsújtotta az elmúlt napokban és hetekben elszívott borzalmas kudarcok, a távolkeleti hadszíntéren éppen úgy, mint a földközi-tengeri és az atlanti-océáni, valamint az Anglia körüli téren. Anglia ezideig a háborúnak még körülbelül olyan szemléltője, vagy résztvevője volt, aki területéből voltaképpen még keveset veszített, sőt az anyaország területéből még nem veszített el egy centiméternyit sem. Eddig csak szövetségei omlottak össze, vagy a vele szövetségben álló kormányok váltak földönfutókká, Afrikában pedig a német és az olasz előnyomulás eddig csak a libiai birodalom biztosítására szorított és Egyiptom néhány határhelyiségét foglalta le. A közelkeleten, továbbá a távolkeleten sem érte területvesztés ezideig Angliát. Most azonban, hogy az egész Maláj félsziget, továbbá Burma jelentős része, főként pedig Singapur és az angol protektorátus alatt álló holland-India japán kézbe került, továbbá a multikori nagy doveri tengeri ütközet kimenetele, amely kérdésessé tette a brit tengeri uralmat már az angol partok közelében is, egyszerűen felrázta a szigetországukban blazirt nyugalommal merengő briteket.

Az angol lélek sajátos vonása, hogy nem egykönnyen lehet izgalombahozni. Nehezen jut el a való helyzet felfogásához, túl lassan látja be a dolgok összefüggéseit, sok kell neki, amíg izgalomba jön, de ha egyszer magára eleredt, akkor éppen e sajátos lelki vonása következtében nagyobb a lelki válság nála, mint bárkinél. Ha megértették a valódi helyzetet, akkor kétszeresen leveri őket minden kudarc és lázasan keresik a bünbakkot. Ezért riadt tanácstalanság, rettenetes elcsüggedés, levertség és pánikhangulatu ma az egész angol közvélemény.

Vezetők addig beszéltek nekik „korlátlan tengeri uralomról”, „bevehetetlen tengerészeti és légi támaszpontokról”, a brit hadvezetés „rugékonyságáról”, „szívósságáról” és „páratlan alkalmazkodó képességéről”, míg az angolok szentül meg voltak győződve arról, hogy ezek a fogalmak éppen olyan sérthetetlenek és örökkévalók, mint a dogmák. Most kétszeresen megrázta őket az angol főhatalom reudithetlenségébe vetett hitüknek összeomlása; ennek hatása alatt vált rúkoltozó vénaeszonnyá a londoni sajtó hisztériás dühöngővé az angol alsóház és vezetői ellen a repülő szidalmakat hangoztató orkánú az angol közvélemény.

Az angliai lelki válságnak tipikus tünete, hogy amikor bajban vannak, sohasem önmagukban, katonanyagukban, vagy haditermelésükben keresik a főhibát, hanem a miniszterelnökben és kormányában. Persze, hogy itt is sok a hiba. Sőt! Churchill már régóta alkalmazatlannak bizonyult honfitársai harcának vezetésére, az angol haditermelés kellő irányítására, de époly dilemmában vannak afelől, hogy ki helyettesítse, mint ahogyan Churchill is képtelen utódot választani magának. A középszerűségeket könnyen lehet középszerűekkel helyettesíteni, de Churchill önmagát

zseniális hadvezérnek és állampolitikusnak vallja, tehát nélkülözhetetlennek. Bizonyos, hogy az angol alsóház nincs erről meggyőződve, de ha józanul körülnéz Churchill esetleges és számbajöhető utódai körében, rá kell döbennie — (és rá is döbent már nem egyszer!) — hogy nincs megfelelő ember, akit helyére ültethetne. Churchill tehát marad, konokul és makacsul ragaszkodva elképzeléséhez, legfeljebb annyi engedelményt téve a nemzeti közvéleménynek, hogy időnként I—I miniszterét áldozatul veti a tömeg dühének és új embereket ültet a régiok posztjára, újakat, akik azonban rövid idő alatt éppen úgy elhasználnak, mint elődeik.

Churchill, ez a konok és önféjű öregember most alig másfél héttel azután, hogy átalakította kormányát, ismét magyaránú kormányrekonstrukciót végzett. Meg kell adni, hogy bizonyos politikai cselekedések és bűvészkedések tekintetében Churchill öreg ritinier. A multkor lord Beaverbrookot egyszerre több minisztérium vezetőével is megbízta, mert az angol nép hadianyagtermelési minisztert követelt. Most a brit

közvélemény, miután látta hogy ez a lépés nem akadályozta meg a németeket a doveri partok előtti tüntető felvonulásban, sem pedig a japánokat Szingapur bevételében, egyszerűen azt kezdte hangoztatni, hogy Churchill adja át a hadügyi tárcát másnak és erejét kizárólag a miniszterelnökség vezetésére korlátozza. Persze itt már Churchillnek elevenébe vágott ez a követelés, ezért feláldozta legjobb barátját, lord Beaverbrookot és merész gesztussal megfosztotta minden tárcájától és Amerikába küldte, az angolszász haditermelés összhangba hozatalának szemmel tartására. Helyébe Littleton került, aki eddig Egyiptomban az ottani fegyverkezés és hadianyagfelhalmozás főfelügyelője volt és bebizonyította, hogy elegendő hadianyagot tud ugyan eflhalmozni — persze amerikai küldeményekből — a brit hadsereg libiai offenzívája számára, de ő sem tudta megakadályozni ennek a hadseregnek gyásos visszavonulását.

Az új angol kormány legérdekesebb tagja kétségkívül a szalonbolsvista Cripps. Őt a multkori kormányátalakításból az angol munkástömegek és főleg

Sztalinék álhatatos követelése ellenére is kihagyta a makacs Churchill. Cripps ugyanis legalábbis külügyminiszterégre vágyakozott, ahonnan megfelelő idő elteltével Churchill helyére ugrott volna. Minthogy Cripps erre a nagy melöltetésre vad és heves propagandába fogott Anglia-szerte, Churchill tanácsosabbnak vélte, ha mégis beveszi kormányába, elhallgattatja egy közömbös tárcával: Cripps így kapta meg az igazságügyminiszteri tárcát és az alsóház ellenzékéi fizetett vezérének a stállumát. Churchill természetesen jól tudja, hogy Crippsnek ez az állás sem elég. Reménykedik azonban abban, hogy addig, amíg Cripps újból erősebben mozgolódik, egy-két sovány sikert talán el tud érni a világ valamelyik részén, ezzel bearanyozza a maga elkopott presztizsét és az angol nép még egyideig kormányon hagyja.

Cripps természetesen nem abból a fából van faragva, aki mellőzni, vagy skartiba tenni engedí magát. Elszántan és hidegen tör legfőbb célja, a miniszterelnökség felé és ebben nemcsak az angliai munkástömegek, kommunisták és szalonbolsvisták támogatják, hanem Sztalin is, aki valószínűleg barátja és híve számára előbb-több a legfontosabb vezető pozícióit követeli a nagy bajokkal és válságokkal küzdő és immár csak a szovjetben reménykedő Angliától.

Yamashita, a szingapuri győző

Irtó: Warner Crome

Tokió, február hó. Egy napsütéses őszi napon fogadott Pekingben a japán északi hadsereg vezérkari főnök. Erős testalkatu, világos tekintetű katona állt előttem és erőlesen kezelt fogott velem.

— Yamashita — mondta — é-folyékony német nyelven azonnal rátért az aktuális világproblémák megvilágítására. Anglia és az Észak-Amerikai Egyesült Államok egymáshoz való viszonyáról beszélt, majd hozzátette, hogy ez a két angolszász hatalom egyformán ellensége Japánnak és Németországnak. Elénken és meggyőzően fejtette ki a maga álláspontját, amely szerint elkerülhetetlen, hogy Japán radikálisan megszüntesse az angolszász hatalmak kínai befolyását és ezzel párhuzamosan felszabadítsa Kelet-Ázsiát Anglia és az Észak-Amerikai Egyesült Államok uralma alól Japánnak el kell foglalnia Szingapurt, — fejezte be mondanivalóját Yamashita, aki — mellesleg szólva — Bécsben és Berlinben tanult meg németül.

Amikor kikisért, bucsuzóul ismét kezelt fogtunk. Valahogy hosszabban, mint az általában szokásos. Yamashita elnézett a messzeségbe, aztán hirtelen megszólalt:

— Igen, Japánnak harcolnia kell, vagy...

A mondatot nem fejezte be. Mindez 1939-ben történt.

Másfél évvel később Yamashita Európába utazott és a háboru, valamint annak problémáinak tanulmányozása végett elkísérte a német hadsereget a diadalmas lengyel hadjáratra. Mindent megnézett és utána, anélkül, hogy egy szó megjegyzést tett volna, a tapasztaltokról, visszatért Japánba. Ezután történt, hogy Yamashita neve egyik napról a másikra a világerdeklődés homlokterébe került. Február 9-én kiderült, hogy Yamashita a diadalmas maláj japán

hadsereg főparancsnoka és egyúttal ő az, aki Szingapurt egyetlen ellenállhatatlan rohammal bevezette.

Azóta sok minden nyilvánosságra került Yamashitáról. Így többek között megtudjuk róla, hogy ő volt az, aki katonái élén elsőnek uszott partra a Maláj-félszigeten. A sportszerű mód tette lehetővé, hogy a malájfélszigeti hadjárat minden táradtságát nagyszerűen bírta. Talán jobban, mint katonái, akik nem mindig voltak kitéve a legnagyobb megerőltetéseknek, ellentétben Yamashitával, aki mindennél ott volt, ahol a legnagyobb testi erőfeszítéssel kellett helytállni. Bárán elmondhatjuk, hogy ezt a nagyszerű generálist csak ott lehetett megtalálni, ahol legnagyobb volt a szükség és a veszély.

Felcsendes hangszólyozni, hogy testi erőfeszítéseivel mindenkor arányban állt szellemi erőfeszítése és akaratereje. Mint a legtöbb japán katonatiszt Yamashita is mélyen vallásos. Mint az egyik buddhista szekta tagja malájfélszigeti hadjárat előtt hosszabb időt elmélkedésben töltött el az egyik buddhista kolostorban Elmélkedésének tárgyát az a jelszó képezte, amely szerint „akaraterevel kell csiszolni az elmét, hogy a tűz és a víz ellentétét is ki lehessen küszöbölni”. Nem csoda, hogy ezek után azt tartják róla, hogy olyan pontos és rendszeres az elméje, mint a legfinomabb művű svájci óra. Ezt a jellemzést annak ellenére érdemelte ki, hogy katonaiskolás korában rendszerint elaludt az órákon. Valahogy untatták a szabványos előadások. Annál szívesebben vett részt a sablontól elütő magánórákon. Különösen Clausewitzet, minden idők egyik legnagyobb német katonai zsenijét tanulmányozta előszeretettel. Clausewitzet egyébként ma is tanítómesterének s élete leghűbb kísérőjének vallja.

Gyermekkori szokásai közül Yamashita az aluszékonyságot mintha mos-

tanáig megtartotta volna. A nála kihallgatásra jelentkezők sokszor eiképedve látják, hogy Yamashita alomba merül, vagy legalább is ugylátszik, mintha alomba merülne. Csak a kihallgatás végén derül ki, hogy Yamashita minden elhangzott szóra emlékszik, sőt nemcsak az elhangzott szavak maradtak meg az emlékezetében, hanem az is, amit a látogató igyekezett gondosan eltitkolni. Yamashita ugyanis az elhangzott szavakból az elrejtett gondolatokat is kihámozza. Az állítólagos aluszékonyságra tehát sok embert megal, de őt megcsalni nem lehet. De veszélyes dolog is volna ez. Még veszélyesebb volna azonban tévesen megítélni Yamashitát. Ugy jarnának, mint az angolok, akik a Maláj-félsziget és Szingapur elvesztését főleg annak köszönhetik, hogy rosszul ismerték meg Yamashitát, akinek stratégiája csupa megtevésztésből állt. Soha sem ott szállt partra, ahol az első előkészületeket megtette és ezzel valóssággal „beugratta” az angolokat. Sokszor még a saját tisztjei sem értették, hogy mit akar, végül azonban mégis csak Yamashitának lett igaz. Ennek a stratégiának köszönhető egyébként, hogy az óriási diadalokat aránylag igen kevés veszteséggel vívták ki. Jelszava, hogy az embereket mindelefelett kimélni kell. Százszor is megdondolja, hogy érdemes-e egyetlen katonáját is feláldoznia a kitűzött célért. Eppen ezért katonái atyjukként tisztelik. A hozzá való ragaszkodásukat csak fokozza Yamashita példátlan humorérzéke.

A legveszélyesebb pillanatokban is humorizálásra áll a szája és így nem egyszer megtörténik, hogy a halál lözvetlen közelében is jóízűen cseng katonáinak nevetése.

Katonái egyébként esküdtek rá, hogy Szingapurnak el kell esnie, ha Yamashita akarja. És igazuk lett...

Ujjáépül a romokon egy testvérnép országa

Komor gyászünnepélyllyel nyitották meg a dorpati műegyetemet

Tallin, február hó. A Magyar Lapok levelezőjétől.

(B. L.) Az ember romhalmaznak képzelet Tallint, s az első meglepetés: a kép sokkal kedvezőbb, mint Kaunasban, vagy Rigában. Ott lépten-nyomon romhalmaz, kötörmelék és a romok között nyomor. A romokat itt Tallinban már részben eltakarították, részben pedig a hó lepte be őket s a balti tengerpart maroknyi testvérnépe rendezettebb viszonyok között él. Inség ugyan itt is: hűsarcnokok, dohányárudák előtt hosszú sorokban állanak az emberek, de kényér, liszt és burgonya bőven akad.

Ünnepi istentisztelet és Veni Sancte

Két éves kényszerű szünet után ma nyílt meg Tarttu (Dorpat) világhírű egyeteme és itt Tallinban is a műszaki főiskola. A Nikoleenkirkko jellegzetesen Hansa-stilusu tornya alatt az oszlop-csarnokok templom most zsúfolásig telve. A két egyetem megnyitása az észjt jövedő alapkövetétek.

Máskor az évnnyitő az új munka kezdetének diadalmas öröme volt mindig, ma szomorú gyász, fekete emlékek ünnepe a tallini Veni Sancte.

Komor asszonyok, komor férfiak s még a bugóorgona hangja felszabadultan szárnyal az észjt himnusz dallamával, elfojtott zokogás rázza meg a komor gyülekezetet. Az észjt jövedőt ünnepli itt az ország, — de az ünnep minden nagysága és jövedőt építő jelentősége belefutad a mult emlékeibe.

Mi van egy ország könnyei mögött?

A felszabadulás után a kormányzótanács első dolga volt, hogy elrendelje a bolsevizmus áldozatainak öszeírását. Ebből a még teljesen ösze nem állított kimutatásból közlünk egypár hajmeresztő részletet.

Verrő tartományban nyolcezernél több lakos élt. A tartomány lakosai közül a bolsevista uralom egy esztendeje alatt 1328 ember tünt el. Foglalkozás szerint 196 kizgazda, 136 középirtokos, 241 nagybirtokos. Ezenkívül 99 gyári munkás, 65 kisiparos, 13 gépkocsivezető, 9 nagykereskedő, 47 kiskereskedő, 3 háztulajdonos, 65 tisztviselő, 29 rendőr, 151 katoná, vagy katonatiszt, 5 háziöseléd, 86 középiskolai tanuló, 89 tíz éven alóli gyermek. Az értelmiséget teljesen kiirtották: 4 ügyvéd közül elűnt 4, 3 orvos közül 3, 24 tanító közül 20, 4 gyógyszerész közül 3, (az életben maradt éppen zsidó!), 3 újságíró közül 3 és végül természetes, hogy mind a két pap a szomorú lisztán szerepel.

Kogermann rektor hősi önfeláldozása

A Nikoleenkirkko-ban folyik az ünnepély. A megnyíló műszaki főiskola új rektora, professor Puhilaa, aki 38 éves ugyan még csak, de máris hófehér hajjal, megtört tudós, megroggyanó térdekkel lépdel az emelvényre. Súlyos, gyászszegélyes könyvet cipel magával. Rövid bevezetés után felüti a könyv első oldalán és elolvás belőle egy nevet. Aztán megemlékezik arról, aki a nevet viselte, prof. Kogermannról, a műszaki főiskola volt rektoráról. A gyülekezet komor esendben hallgatja a megemlékezést. Csak a szemekben izzik valami különöse fény. Csak itt-ott csak-

lik fel a hangja egy-egy feltörő zokogásnak.

Az új rektor pedig beszél a régiről. Elmondja, amit mindenki tud. Egy-szerű, keresetlen szavakkal beszél el, hogy a bolsevik csapatok jöttek hírére az észjt kormány utasítására a két egyetem tanári kara öszeeszedve minden öszeeszedhető tudományos értéket, hajón Finnországba menekült. Megmenteni az észjt kulturát a jövedő számára.

A hajón már együtt voltak valamennyien és a gőzös indulásra készen állott, amikor prof. Kogermann rektor felfedezte, hogy a műszaki főiskola tudományos kísérleteinek eredményét tartalmazó láda véletlenül lemaradt. Egyik fiával visszafutott az egyetem épületébe, hogy a ládát valamilyen úton, más hajón szintén eljuttatja szabad földre.

A rektor-professzort azóta sem látta senki. Fiával együtt a legbitangabb, legvérivőbb rendszer kezébe került...

A gyülekezet némán hallgatja a régen ismert történetet. Csak a magyar izzanak különös fényben. S csak itt-ott csuklik fel egy-egy zokogó hang.

Esztország azért a gyászban is a jövedőt ünnepli...

Falragaszok az utcákon, vörösek, kékek és zöldek. A feltámadó észjt nemzeti öntudat a két rokonnemzet kulturájához fordul és a feltámadásnak ezekben a szomorú óráiban finn és magyar szindarabokat hirdet a két tallini színház plakátja. Az Estóniában Alexis Kivi

nagyszerű színművét adják: a Csudasusztart. A Glória filmszínházban Bismarck-ot játszik. A film német változatát rengeteg német katona nézi végig — s a lakosság szívből jövő szeretettel látja mindenütt a felszabadító had-erő tagjait.

A tegnap áldozataiból épül az új jövedő

Puhilaa rektor a volt rektorral való megemlékezés után lapoz a feketeötösű könyvben. Minden lapon újabb név és minden név a véres bolsevik esztendő egy-egy újabb szomorú áldozata. Az egyetem áldozatai: tisztviselők, hallgatók és két egyetemi tiszt. A barbárizmus áldozatául esett tudomány vértanui mind.

Professor Puhilaa becsukja a könyvet. Megtört termete kiegyenesedik. Magasba néző tekintete megacélosodik. S befejezi a beszédet:

„Áldozatok nélkül nincs kultúra! A tegnap áldozataiból és a ma akarataiból születik meg népünk új kulturája. Ez a kultúra életet jelent. A mi életünket és későbbi észjt nemzedékek életét...”

A professor szavait éles sikoly szakítja félbe:

— Élet! Élet! — sikoltja egy szívbe-markoló hang.

Fekete ruha, asszony. ősz hajak.

Kogermann professor felesége... Igy indul új útjára a balti tartomány maroknyi testvérnépe!...

Abaffy László.

Mit tárgyal csütörtökön a törvényhatósági bizottság közgyűlése?

Urszinyi Pál mérnök terve alapján épül a Biztra-vizierőmű

Nagyvárad. Saját tud. A város törvényhatósági bizottsága február 26-án délután 5 órakor közgyűlést tart, amelyen több igen fontos tárgy kerül szónyegre. Az első pont a belügyminiszter leirata a községi kötetelkebe való felvételéről szóló szabályrendelet módosításáról. A második pontban a Mussolini-tér és Gilányi-utca utszakasz burkolásának ügye szerepel. A harmadik pontban a négyes számú Budapest-Nagyvárad — Kolozsvár — Sepsiszentgyörgy állami közut nagyvárad i átkelési szakaszának kiépítése ügyében leérkezett miniszteri leiratot tárgyalják. Ezután a MÁV üzletvezetőség feladatok

sa céljából a MÁV-nak átadott ingatlan ügye kerül napirendre.

A Rimanóczy szálloda és fürdő bérletének kártalanítását tárgyalják az ötödik pontban, ami után a gróf Teleki Pál-utca építésének ügye következik. A Bunyitay liget szabályozási terve, a város villamosenergiával való ellátásának tanulmányozására kiküldött bizottság jelentése, a közüzemek számára való számlázó és címező gépek beszerzése és a villamosmű legsürgősebb beruházási munkatervével kapcsolatos költségvetés módosítása szerepelnek még napirenden.

Régi terhek: a Bitumen és a MÁV üzletvezetőség telkei

A tárgysorozat majdnem mindegyik pontja közelről érdekli a város polgárságát is. Igy például a községi kötetelkebe való felvételi díj címén 10 pengőtől 1000 pengőig terjedő összeget állapíthat meg a város, ellenben térlik azt a szabályrendelet harmadik pontját, mert a külföldicet nem lehet arra kötelezni, hogy községi kötetelkebe való felvétel kilátásba helyezésére díjat fizessenek.

A Bitumen-ut burkolási munkála-

tai hosszu ideje foglalkoztatják a várost. Régi, még a megszállás éveiből származó tartozások fejében a mult évre járó harmadik vállalati hitelrészletként 60.734 pengő 94 fillért fizetett ki a város a Bitumennek. Az 1942. évi 60.734 pengő és 94 fillér fedezetéről is gondoskodtak.

A négyes számú állami ut várad i szakaszának kiépítésére szükséges területek, illetve építmények vételára 950.705 pengő, a létesítendő közművek

pedig 421.475 pengő terhet jelentenek a városra, de ez öszegek fedezetéről is gondoskodtak.

Mint ismeretes, a MÁV üzletvezetőséget szándékozott Nagyváradon felállítani, még 1913 ban. Az üzletvezetőséget azonban nem állították fel s a város a Román Államvasutak ellen az ingatlanok visszaszerzésére pert indított, ezt azonban a felszabadulásig nem folytatták le. Ezért a város most a kérdést ugy igyekszik megoldani, hogy kéri a MÁV-ot: vagy állítsa fel az üzletvezetőséget, vagy adja vissza a telket a városnak, másként a pert újra indítanak.

A Biztra művek és a Rimanóczy komplexum ügyét már többször ismertettük s azokat jól ismeri a közönség is, hasonlóképpen ismeretesek a városi vállalkozások legsürgősebb beruházási munkatervével kapcsolatos költségvetési módosítások is.

Könyvet, folyóiratot, cigarettát gyűjt a Női Honvédelmi Szolgálat a honvédeknek

Ujabb 100 taggal szaporodott a Női Honvédek tábora

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad i Női Honvédek hétfőn este nagy lelkesedéssel tartották meg rendes hétfői öszejelvetelüket, hogy meghallgassák vitéz dr Törő István előadását. Az előadó akadályoztatása miatt azonban nem tudott eljönni s így az öszejelvetelen megjelent Jeskó Sándor tanár mondott nagyhatású beszédet a több, mint 300 főnyi hallgatóság előtt.

Jeskó Sándor hangsúlyozta beszédében, hogy milyen nagy feladatokat ró az itthonlevőkre a háborus idő. — Amikor a Női Honvédek hetenként öszejelvetnek otthonukban, hogy egymással találkozzanak, gondolatokat, ötleteiket kicserélik, nem végeznek hiábavaló munkát. Apolják ezzel az össetartás érzését. Rámutatott a szónok arra is, hogy a Női Honvédeknek fel kell venniök a harcot a bomlasztó, suttogó propagandával szemben. A magyar családi szentélyekben kell kialakulni az új világ egészségesebb, magyarább szellemének, innen kell elindulnia hódító útjára. Ez a szellem biztosítja az egységes magyar frontot. Ha megállja a helyét, a győzelem nem maradhat el.

Jeskó Sándor tanár beszéde után Somogyi Istvánné elnök-vezetőtisztszólott a Női Honvédekhez. Bejelentette, hogy a Női Honvédek tábora hétfőn újabb 100 taggal szaporodott.

A Női Honvédelmi Szolgálat egyébként felhívást is bocsátott ki Nagyvárad magyár asszonyaihoz és leányaihoz, hogy vegyenek részt a honvédek számára történő cigarettá, könyv és folyóirat gyűjtésben. Az öszejelvetéskor tárgyakat a Tűzharcos Székházban kell leadni a Női Honvédelmi Szolgálat hivatalos órái alatt. Rövidesen megkezdődik a harctéren küzdő honvédek szegény és rászoruló hozzátartozóinak felruházása is. A felajánlott ruhaneműt szintén a Tűzharcos Székházban veszik át.

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKÉLYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkszámánk
 száma: 72.301.
 Késztartókat nem adunk vissza.

AZ ANGOLOK KIUTASÍTOTTAK PALESZTINÁBÓL A BULGÁROKAT.
 Szófiából jelentik: (MTI) A Stefani jelentik: Szófiába érkezett hírek szerint a palesztinai angol hatóságok elrendelték, hogy az ott élő bolgár állampolgárok azonnal hagyják el az országot.

A RIO DE PLATABA FULLADT AZ EJTŐERNYŐUGRÁS VILÁGREKORDERE. Buenos Airesből jelentik a MTI: Az OFI jelentik: Thomas Picasso, az ejtőernyős ugrás világbajnoka, midőn 4800 méter magasságból 3 ejtőernyőn leereszkedett, befulladt a Rio de Platában.

Takarékosságból korlátozzák a római villamosforgalmat. Rómából jelentik a MTI: A római trolejbus és villamos forgalmat jelentősen korlátozzák a villamos árammal való takarékoság céljából.

MEGHALT A NÉMET LÉGITUDOMÁNYOK ELŐHARCOSA. Berlinből jelentik a NTL: Parseval Auguston dr. mérnök és tanár, a német légitudományok egyik előharcosa, vasárnap Berlinben szívizérbélhűdés következtében 81 éves korában meghalt. Parseval elvülhetetlen érdemeket szerzett a légitudományok terén. Zeppelinel ellentétben, aki a merev rendszer híve volt, Parseval a röla elnevezett félmerev léghajó mintáját alkotta meg, majd 1901-ben megkezdte kísérleteit. katonai célokra alkalmas nem merev katonai léghajó építésére és 1906-ban levegőbe emelkedett az első Parseval-féle léghajó.

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város esztornauzeme eső és szennyvíz ágasatorna bekötési munkálatok vállalatbaadására 1942. március 10-ére versenyfolyamatot hirdet. Az általános feltételek és ajánlati úrlapok a csatornázási üzem műszaki irodájában Tamásy tábornok-u. 6. tekinthetők és szerezhetők meg. Igazgatóság.

ROMÁNIÁBAN ERŐSEN KORLÁTOZTÁK AZ UTAZÁSI LEHETŐSÉGEKET. Bukarestből jelentik: A közlekedés sűrűsége érdekében csökkentették a személyvonatok és az utasok számát. Felfüggesztették minden vasúti kedvezményt, a bársony kocsik helyett fapados kocsik járnak, bevezették az utazási igazolványt. Jegyeket és utazási engedélyt csak jól megokolt esetben adnak. A rendeletek megszöveget gyűjtőkönyvben internálják.

FEBRUÁR 28. UTÁN SENKI SEM KÖTELES ELFOGADNI A NIKKEL APRÓPÉNZT. Budapestről jelentik a MTI: Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy az 50, 20 s 10 filléres nikkelt érméket magánosok 1942. február 20-a után, az állami és egyéb közpénztárak március 31. után fizetési eszközül elfogadni nem kötelesek. A Magyar Nemzeti Bank ezeket az érméket április 30-ig cseréli be acél érmékre. A közönségnek érdekében áll, hogy a nikkelt érmék becsesítéséről gondoskodják.

Hirdessen a Magyar Lapokban

MEGHALT FRANCO TÁBORNOK ÉDESAPJA. Madridból jelentik a MTI: (NTI) A spanyol államfő édesapja 88 éves korában meghalt.

Bihar vármegye alispánjától 3887—1942. szám. Tárgy: Bihar vármegye közönsége által a m. kir. honvéd hadapródiskolákon létesített alapítványi hely betöltése. Pályázati hirdetmény. A m. kir. honvéd hadapródiskolában az 1942—43. tanévben betöltendő és Bihar vármegye közönsége által fenntartott alapítványi helyre pályázatot hirdettek. Felhívom mindazokat, akik jelen alapítványi helyre pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérelmüket a Budapesti Közlöny folyó évi április 11-i 33. számában megjelent s továbbá a hivatalomnál is megtekinthető részletes pályázati feltételek szerint felszerelve, hivatalomhoz 1942. április hó 1-éig Bihar vármegye törvényhatósági bizottságához címezve nyújtásuk be. Megjegyezni kívánom, hogy olyan ifju, aki a megfelelő tanulmányi előképzettséggel nem bír, vagy az előírt életkort még el nem érte, vagy azt 6 hónappal túlhaladta, pályázatát mellőzze, mert az figyelembe nem vehető. Nagyvárad, 1942. február 21. Dr. vitéz Nadányi János s. k., alispán.

Szekeres Mátvás

déligyümölcs kereskedő

nagyban és kicsinybeni eladás
 Torna-utca 2. szám sarok.

Kivégeztek három terroristát Madridban. Madridból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Három terroristát, akik fegyveres merényletet kíséreltek meg, a haditörvényszék ítélete alapján hétfőn kivégezték.

KÜLÖN SZERVET LÉTESITENÉK AZ ŐSKERESZTÉNY SZÁRMAZÁS IGAZOLÁSÁRA. Budapestről jelentik a MOT: A közjogi és az illetőségi szakbizottság elhatározta, hogy javaslatot fog a belügyminiszterhez fordulni, amely szerint az őskeresztény származás igazolására a német Ahnenpas mintájára jelöljenek ki esetleg bírói szervet, amely minden hatóságra nézve kötelezően igazolja a hozzáfutó őskeresztény származását.

Harmínckét házat pusztított el a tüzvész Göteborg közelében. Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani jelentik: Göteborg közelében az egyik helységben hatalmas tüzvész pusztított. 32 ház elpusztult. Két gyermek halálra égett, több ember megsebesült.

KÉPKIALLITÁS

az EMKE szállodában. Eladás 15 havi részletre előleg nélkül.

FELHÍVÁS. Nagyvárad polgármestere a következő felhívást adta ki: Nagyvárad város polgármestere felhívja a f. évi március havában fogantatandó állatállomány, mezőgazdasági gép, és közlekedő közlekedésénél alkalmazott számlélőbiztosokat és felülvizsgálókat, hogy f. hó 25-én, szerdán délután 3 órakor a városi közgyűlési termében feltétlenül jelenjenek meg, tekintettel arra, hogy a m. kir. Közp. Statisztikai Hivatal kiküldöttje beoktató értekezletet fogja megtartani. Nagyvárad, 1942. évi február hó 24-én. Polgármester megbízásából: Rozsly, tanácsnok.

Korona Filmszínházban
 Bókay János nagysikerű vigjátéka
Megvédtem egy asszonyt
 Ragyogó szereposztás Mezey M., Páger, Lázár M., Mihályffy.

BETILTOTTAK EGY MAROSVÁSÁRHELYI ZSIDÓ EGYESÜLET MŰKÖDÉSÉT. Marosvásárhelyről jelentik: A román időkben Marosvásárhelyen egy Poalé Cedek nevű zsidó egyesület működött Erdélyi Mór zsidó ékszerész vezetésével, aki közismert szabadkőműves. A marosvásárhelyi Avod-páholy tagja volt. A magyar uralom átvételekor az egyesület bejelentette alapszabályait a belügyminisztériumban és kérte az alapszabályok módosítása után a működési engedély megadását. A belügyminiszter azonban az engedélyt nem adta ki, sőt elrendelte, hogy az egyesületet három hónap leforgása alatt fel kell oszlatni. Az egyesület most tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyen kimondták a feloszlást. A közgyűlés eredményéről és a feloszlásról az egyesület értesítette a város vezetését.

Nagyvárad thj. város adóhivatalától

Árverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó ezennel közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. sz. rendelet értelmében a 67-69. paragrafusok alapján, mindkét árverést a városi közraktárban Thaly Kálmán-ut 2. sz. alatt lesz megtartva. I. árverés 1942. március 6-án délelőtt 11 órakor, II. árverés 1942. március 16-án délelőtt 11 órakor lesz megtartva.

- Árverési feltételek:**
1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak a becsérték háromnegyed részéért adhatók el.
 2. A második árverésen azonban az ingóságok a becsértékre való tekintet nélkül a legtöbbet ígérőnek eladatnak.
 3. A vételár és a forgalmi adó készpénzben azonnal fizetendő.
- Nagyvárad, 1942. február 24.

Bordé Károly s. k.,
 v. végrehajtó.

A kiadmány hitelűl:
 Molnár, kiadó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
 1655-1942.

Árverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó ezennel közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. sz. rendelet értelmében a 67-69. paragrafusok alapján, mindkét árverést a városi közraktárban Thaly Kálmán-ut 2. sz. alatt lesz megtartva. I. árverés 1942. március 5-én délelőtt 11 órakor, II. árverés 1942. március 13-án délelőtt 11 órakor lesz megtartva.

- Árverési feltételek:**
1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak a becsérték háromnegyed részéért adhatók el.
 2. A második árverésen azonban az ingóságok a becsértékre való tekintet nélkül a legtöbbet ígérőnek eladatnak.
 3. A vételár és a forgalmi adó készpénzben azonnal fizetendő.
- Nagyvárad, 1942. február 24.
- Orbán Zoltán,** k. végrehajtó.
- A kiadmány hitelűl:
 Molnár, kiadó.

A magyar egyetemi ifjuság feliratát közli a Berliner Börzenzeitung. Baselből jelentik: (MTI) A Berliner Börzenzeitung közli a Magyar Diák-szövetségnek a miniszterelnökhöz intézett feliratát, amely kifejezésre juttatja, hogy a magyar diákifjuság kész résztvenni a szovjet elleni háboruban.

KIK NYERTEK A SORSJÁTEKON?
 Budapestről jelentik: Az Osztyaleorsjatek mai húzásán tízezer pengőt nyert a 45.498, 52.486; ötezer pengőt 56.079; négyezer pengőt 47.358; háromezer pengőt 78.759; kétezer pengőt 863, 56.287, ezer pengőt 15.831, 28.176, 32.638, 51.867, 83.038 számú sorsjegy. (Felelősség nélkül.)

A nagyváradai Népművelési Bizottság Szent László gimnáziumi felső tanfolyamának vezetősége érteeti azokat, akik a II. félévi helyesirásai tanfolyamra február folyamán beiratkoztak, hogy a tanfolyam csütörtökön este 7-9-ig a gimnáziumban I. em. VIII. a oszt. termében megkezdődik.

SHINHAZ

Jávor Pál fellépései a Színházban

Nem élhetek muzsikaszó nélkül című cigányzenés mulató vigjátékban mutatkozik be Jávor Pál, a Nemzeti színház kiváló művésze, a magyar filmek ünnepelt hőse a nagyváradai közönségnek kedden a 6 és 9 órai előadásokon. Mindkét előadás felemelt helyárrakkal tartatik meg. Möricz Zsigmond briliáns vigjátékát Sárnágy Miklós rendezi. A vendég művész partnerei a társulat legjobbjai lesznek Moory Lucyvel az élen.

Az utolsó tánc. Herczeg Ferenc, a magyar írók koronázatlan fejedelmének legszebb színműve kerül színpadra szerdán este filléres helyárrakkal. Jegyek 30 fillértől 120 fillérig.

Bukaresti kaland csütörtökön este kerül színpadra 55-ödször, filléres helyárrakkal. Jegyek 30 fillértől 120 fillérig.

Boldoggá teszlek a címe a színház legközelebbi újdonságának, melyre lázas igyekezettel és szorgalommal készülődik a társulat Dely Ferenc főrendező irányítása mellett. Az újdonságot pénteken este mutatja be a színház premier bérlet keretében, a tisztviselő bérlok pedig szabadon választhatnak a szombat délután 6 órai előadás, vagy pedig a kedd vagy szerdai előadás között. Ezt a szándékukat — az igazgatóság kéri, szíveskedjenek péntek délig a színházi pénztárnál bejelenteni. Ebből a darabban lép fel először Kolthay Arnaka.

HETI MŰSOR:
 Kedden este 6 és 9 órakor: **Nem élhetek muzsikaszó nélkül.** (Jávor Pál).
 Szerdán este 8 órakor: **Az utolsó tánc,** filléres helyárrakkal.
 Csütörtökön délután 4 órakor: **Gyertyafény,** filléres egységes helyárrakkal.
 Pénteken este: **Boldoggá teszlek.**

Szabálymagyarázó előadást tartanak a játéktevészek

Az MLSz központjának rendelkezése alapján felkérjük az összes labdarugást űző egyesületek igazolt labdarugóit, intézőit és edzőit, úgyszintén az egyesületek vezetőit és szurkolóit, hogy f. hó 25-én, szerda este fél 7 órakor a Kat. Legényegylet nagytermében (Teleki-utca 13 szám) megrendelt szabálymagyarázó előadást pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Tárgy: Fegyelmi szabályok ismertetése, a testtel való szabályos játék, lesállítások, előny szabály magyarázat. Az összes játéktevészek és jelöltek megjelenése is kötelező. *A nagyváradi Játéktevészek Testület.*

Mi újság a piacon?

(Nagyvárad.) A hétfőn megtartott hetipiacon továbbra is a legminimálisabb volt a felhozatal. Remélhető azonban, hogy a hideg enyhülésével és a közelgő tavasz beálltával, rövidesen a vidék nagyobb felhozattal fogja ellátni a piacot. Az árak a következők voltak:

Gabonaművek:

Semmi felhozatal.

Gyümölcsfélék:

Közepes felhozatal. 1 kgr alma 1.20—2.80 P. 1 kgr narancs 1.80—2 P. 1 db citrom 0.16—0.20 P. 1 kgr füge 4.45 P. 1 kgr dióbél 8 P.

Zöldségfélék:

Közepes felhozatal. 1 kgr burgonya 0.18 P. 1 kgr szárazbab 0.63—0.72 P. 1 kgr répa 0.16 P. 1 kgr borsó 0.82 P. 1 kgr hagyma 0.30 P. 1 kgr cékla 0.16—0.20 P. 1 db káposzta 0.12—0.20 P. 1 db vörös káposzta 0.14—0.20 P. 1 db olasz 0.12—0.20 P. 1 kgr petrezselyem 0.20—0.26 P. 1 db karalábé 0.8—0.12 P. 1 db zeller 0.14 P. 1 db retek 0.2—0.8 P. 1 db tormai 0.12—0.20 P.

Élőállatok:

Közepes felhozatal. 1 db szarvasmarha, vágó, kgr. 1—1.20 P. 1 db fejős tehén 300—1000. 1 db szopós borjú kgr 1.20—1.40 P. 1 kismalac 20—25 P. 1 igásló 100—600 P. 1 parádés ló 600—1000 P.

Tejtermékek:

Közepes felhozatal. 1 liter tej 0.32 P. 1 kgr vaj 4.50—5.90 P. 1 kgr juhtúró 2.80—3.20 P. 1 kgr tehéntúró 1.10 P. 1 liter tejfel 1.90—2 P.

Kenyér:

1 kgr egységes 0.46 P.

Szárnyasok:

Gyenge felhozatal. 1 pár I. o. csirke, kgr. 2.50 P. 1 db hizott liba, kgr. 3 P. 1 db sovány liba, kgr. 2.10 P. 1 db pulyka, kgr. 2.10 P. 1 db hizott ruca, kgr. 2.70 P. 1 db sovány ruca, kgr. 2.10 P. 1 db tojás 0.16 P.

Szénafélék:

Közepes felhozatal. 100 kgr lóhere, I. o. 18.20 P. 100 kgr lóhere, II. o. 16—18 P. 100 kgr lucerna, I. o. 20—22 P. 100 kgr lucerna, II. o. 18—20 P. 100 kgr széna 12—15 P. 100 kgr szalma 5.50—6.50 P.

Húsarak:

1 kgr marhahús 2.60 P. 1 kgr disznóhús 2.60—2.80 P. 1 kgr juhhús 1.80—2.40 P. 1 kgr bárányhús 1.80—2.40 P. 1 kgr bivalyhús 2.50 P. 1 kgr zsiradék 2.84 P. 1 kgr tepertő 3.30 P.

Halfélék:

1 kgr súlyú ponty 1.80—2.20 P. 1 kgr-on felül 2.20—3 P. 1 kgr apró hal 1.40—1.80 P.

Jávor Pál Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Ma reggel a személyvel érkezett meg Nagyváradra Jávor Pál, a legnépszerűbb magyar színészek egyike, hogy Mórész Zsigmond „Nem élhetek muzikaszó nélkül” című színművében vendégszerepeljen.

Putnik Bálint színiigazgató fogadta az állomáson. A Park szállodában szállott meg, aztán átment a Jappori cukrászdába reggelizni. De csakhamar híre futott, hogy: „megjött a Jávor” és rengeteg ember zúzott össze a szálloda s később a cukrászda előtt, hogy lássa a kiváló filmszínészt, a közönség kedvencét. Putnik Bálint igazgató alig tudta kimenteni vendégét az érdeklődők gyűrűjéből. A fiatal lányok egyszerűen meg akarták ostromolni a cukrászdát, hogy autogramot szerezzenek.

Lelkes éljenzések közepette, valóságos diadalmenetben kísérték el a tömeg a népszerű művészt a színházhoz, ahol fél 11 órakor kezdődött a próba.

A színészbejárat felől éljen-foszlanok hatoltak be a nézőtérre, jelezve Jávor Pál érkezését s kisvártatva meg is jelent a színpadon. Barna lengyel bundában, fekete pápaszemmel a szemén. A váradi színészek köréje gyűltek, bemutatkozások következtek. Jávor Sármasyt s néhány más régi ismerősét szeretettel üdvözölte, aztán Putnik igazgatóval megállt a rivalda előtt és hosszan nézte a félhomályba borult nézőteret.

— Olyan, mint a Vigszínház.

— Igen, annak a mintájára készült.

— Szép, — mondta Jávor nagyon elkomolyodva. — Tudod — fűzte aztán hozzá — hány színész került fel innen? Hatszáz...

Ezzel a nagy számmal akarta jelezni, hogy Nagyvárad mennyi tehetséget adott a magyar színművészetnek.

S elgondolkodva mondta még:

— Nagyvárad egy fogalom... Mitosz...

Aztán ledobta bundáját.

— Hanem gyerekek, köpjük meg a markunkat és kezdjük.

A cigányok rázendítettek. Megkezdődött a heje-hujás uri mulatság... Jávor jött-ment a színpadon, rendezgette a csoportokat s közben odaszólt a cigányoknak:

— Ne játssz olyan unalmasan, mert kinyomom a szemedet Forró hangulat legyen itt!

A cigány boldogan vigyorgott, hogy Jávor akarja kinyomni a szemét s jól belevágott a vonóval.

Percek alatt egészen átalakult a darab Jávor keze alatt. Eleven élet kezdett pezsdülni benne. A kitűnő színész hol az egyik, hol a másik színész helyére állt s elmondta szerepét. Közben minduntalan leguggolt s sügőhöz és javított a szövegen, úgy ahogy az a pesti előadások során alakult.

— Ez kimarad... Ide ezt a mondatot kell beírni... Vigyázatok, mert rengeteg olyan van, ami nincs.

Igen, a játék sodró ereje sok mindent elsöpör az író gondolataiból.

Maguk a helyi színészek is elragadtatással figyelték Jávor Pált munkájában. Pillanatok alatt tudott szerepet, hangnemet cserélni. Saját játékát néhol csak egy mozdulattal jelezte, s aztán ismét a másik szerepébe ugrott bele. Egy-egy jelenetet a felismerhetetlenségig átalakított. A hölgyeknek kedvesen adott tanácsot.

— Nem így, angyalom... Képzeld csak el...

A férfiakra keményebben szólt rá:

— Ne légy ilyen vén trottyli, hé...

Különös gondot fordított a nagy jelenetre az első felvonás végén.

— Ez a drámai csomópont az egész vacakban. Itt vigyázni kell... Ez a kiáltás úgy robbanjon bele, mint egy srappell...

*

Szünet közben felkerestük Jávor Pált az öltözőben.

— Hogy tudott időt szakítani, hogy lejöjjön Nagyváradra?

— Elengedett Németh igazgató... Ő ugyanis megígérte Putniknak, hogy jön ide megrendezni a Peer Gynt-et, de erre most a frankfurti vendégjáték miatt nem kerülhet sor. Azért kárpótlásul küldött Nagyváradra... Szeretném, ha sikerülne jó előadást csinálni. Az anyag jó itt, de mi természetesen taposott utakon nálunk ezzel a darabbal, szinte minden előadáson javult, alakult, amihez vidéki társulat csak nagy munka árán tud alkalmazkodni.

— Hogy van megelégedve a váradi fogadtatással?...

Mosolygott.

— Már a vonattal kivételzéssel, egészen pontosan érkeztem. S a kalauz gondoskodott róla, hogy az utolsó pillanatig nyugodtan aludhassak a hálókosiban... En aradi vagyok és Várad mindig úgy élt a képzeletemben, mint egy világváros. Különös nimbusza van ennek a városnak, hiszen az irók és művészek egész serege indult el innen... De még nem sikerült közvetlen impressziókat szereznem róla. Megkísérlem délután...

Megkérdeztük: igaz-e, hogy regényt ír? — Nem, ez tulzás. Esetleg filmről lehet szó. S mit szeret jobban: a filmet vagy a színpadot? — Erre nehezen találja meg a választ. Mindig azt, amin dolgozik. Most új filmre készül, amelynek „Az ötös számú örökös” lesz a címe. Egy váltóórát alakít benne.

— S mi a véleménye: érezhető-e bizonyos válság a színjátszásban és a színpadi irodalomban?

— Ezt nem lehet letagadni. De Budapest nagy igyekezetekkel kutat új tehetségeket után Szeretnénk, ha minél több fiatal jutna színházhoz... Bennünket igazán nem vezetnek féltékenységi szempontok...

— S a darabhiány?

— Darabhiány nincs, csak iróhiány.

Közben megtörténnek az előkészületek a második felvonás próbájához. Még néhány szó. Iratják a frázisoktól, de annyit mégis meg kell mondania, hogy boldogan jött Nagyváradra s különös örömeire szolgál, hogy találkozhatik itt Hlatky Endrével, akit nagyon szeret... (j. b.)

Nem engedélyezték a zenekari pótszékeket a Jávor Pál vendégszereplésére

A ma délután 6 órai és este 9 órai előadásokon a zenekari pótszékek elhelyezését a hatóságok nem engedélyezték, így a kiadott jegyeket kérjük a pénztárnál visszaváltani.

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet!**

APROHÍRDETÉSEK

Külön éle

3-4 szobás lakást vagy kertés házat bére vennek. Cím: Szilágyi Dezső utca 3. sz. fodrász üzletben. 49

Kiadó elegánsan bútorozott utcai szoba 1-2 személynek. Csengeri-u. 2. 45

Két vagy három szobás, fürdőszobás lakást keresek május 1-re. Címeket a kiadóba kérek „Május 1” jeligére. 1

Világos nyári öltönyök vételét is megkezdtem. Molnar, Bémer-tér 1. (udvarban) Levelezőlap hívásra házhöz jövök 961

Kombinált szekrény díőfából, két-személyes rekamer, asztal, székek eladó. Liszt Ferenc-u. tizenkilenc. 41

Központoz közel 2 szobás magánház sürgősen eladó. Érték: Pável utca 20. szám alatt. 3

Eladó vadonatúj 4+1 Filipsrádió, bicikli, íróasztal. Széchenyi-tér 1 sz. ajtó 5. 74

Új bor 28 hlt. eladó. Kaczián közjegyzőnél. Kossuth-u. 3. 40

Bérbe vennék Nagyvárad közelében 40-50 holdas birtokot, lehetőleg tanyával. Cím a kiadóban. 56

Vámraktár környékén keresünk magános udvart, raktár céljából. Kezjelölti szövetséget. Vármegyeháza. 41

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladó. Cím a kiadóban. 993

Biller-Puhr-féle magyar-német, német magyar szótárak kaphatók a Magyar Lapok könyvosztályánál. 992

Jókarban levő ülőkádat megvételre keresek. Cím a kiadóba kérek. 33

JÓKARBAN levő boros hordókat megvételre keresek. Cím a kiadóban. 987

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

Jó házi szappant megvételre keresünk Cím a kiadóban. 4

KERÉKPÁR, javítandó állapotban, kedvezményes áron eladó. Cím a kiadóban. 989

Allást keres

Kezdő gép és gyorsíró leány délelőtti órákra állást keres. Cím a kiadóba kérem.

Megbízható, jó bizonyítvánnyal, szobai állást keres. Cím a kiadóban.

Allást nyee

Hölgyfodrász, perfekt munkás, vidékre társba vagy teljes ellátásra felvétetik. Roszler fodrász, Csáky-u. 40. 52

Két holdas szőlő műveléséhez vinctellért keresünk. Cím Római Katolikus Plébánia, Désakna. 55

Elveszett

Elveszett irattárca Eura Lajos névre szóló iratokkal, a Belvárosi mozi-ban. Kértek becsületes megtalálójut-tassa el „Ilona” kalapszalomba, Saspassage, ahol jutalomban részesül. 50

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Főelölts kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.